

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/49/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316205001
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8316205001.3

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobkyne: H. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, T., proti žalovanému: C. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, T., v konaní o vylúčenie z užívacieho práva k bytu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku okresného súdu Humenné č. k. 21C/152/2016-33 z 09.09.2016, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 21C/152/2016-33 zo dňa 09.09.2016

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vylúčil žalovaného z užívacieho práva k bytu č. XX zapísaného Správou katastra T. na liste vlastníctva č. XXXX, okres T., obec T., k.ú. T. na 2. poschodí vo vchode č. XX, v obytnom dome súp. č. XXXX a žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 705a Občianskeho zákonníka. Výrok o trovách konania ustanovením § 262 ods. 1 a § 255 CSP.

3. Vychádzal zo zistenia, že stále existuje minimálne hrozba fyzického alebo psychického násillia žalovaného manžela voči manželke. Ten bol v minulosti právoplatne odsúdený rozsudkom sp. zn. 3T/48/2012 za nebezpečné vyhrážanie a to opakovane a taktiež bol postihnutý v priestupkovom konaní za obdobné konanie a to priamo vo vzťahu k svojej manželke - žalobkyni. Momentálne sa taktiež vedie trestné konanie na Okresnom súde Humenné pre skutok z 13.02.2016, znova pre nebezpečné vyhrážanie žalovaného voči žalobkyni - manželke. Samotná skutočnosť, že momentálne po podaní trestného oznámenia zo strany žalobkyne pre skutok z 13.02.2016 manžel absolvoval dobrovoľne protialkoholické liečenie v Košiciach a už mesiac býva znova v spoločnej domácnosti v byte s manželkou - žalobkyňou a doteraz medzi nimi nedošlo k žiadnemu protiprávnemu konaniu neznamená, že neboli splnené vyššie uvedené ustanovenia § 705a. Hrozby násillia stále trvajú. Dôvody pre vylúčenie žalovaného z užívania bytu stále pretrvávajú a to vzhľadom na jeho minulosť, predchádzajúce právoplatné odsúdenia za obdobné konania trestným súdom a priestupkovým orgánom a skutočnosť, že už aj predtým sa podrobil protialkoholickému liečebiu, ktorá však následne bola neúspešná. Aj teraz hrozí dôvodná obava, že znova požije alkoholické nápoje, kedy sa stáva agresívnym, čo aj sám pripustil a v takom prípade znova tu existuje reálna hrozba z dôvodu možného fyzického alebo psychického násillia voči manželke, alebo blízkej osobe synovi a podobne. Manželka uviedla, že stále má dôvodnú obavu z konania žalovaného a trvá na podanej žalobe o vylúčení z užívania bytu. Zo strany žalovaného nejde len o jedno vybočenie, exces, ale o dlhodobý stav. Na veci nič nemení skutočnosť, že momentálne žalovaný absolvoval opakovanú liečbu a asi mesiac žije v byte s manželkou a nič sa nestalo. Je zrejmé, že žalovaný si je vedomý, že sa momentálne proti nemu vedú civilné aj trestné konanie. Súd

poukázal aj na to, že manžela - žalovaného nezavaruje jeho vlastníckeho práva k uvedenému bytu tak ako vyplýva z listu vlastníctva, ale len zákonným spôsobom obmedzuje jeho vlastnícke právo a to podľa § 705a užívať uvedený byt. Bolo preukázané, že žalovaný sa po dlhšiu dobu po niekoľko rokov dopúšťal voči manželke psychického, ako aj fyzického násillia, ktoré spočívalo v jeho agresívnom správaní pod vplyvom opakovaného použitia alkoholu a následných vyhrážok. Rovnako z výpisu z registra priestupkov je zrejmé, že sa dopustil aj priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu, že dal manželke aj facky, teda došlo aj fyzickému napadnutiu. Rovnako to vyplýva aj z posledného právoplatného odsúdenia žalovaného pre nebezpečné vyhrážanie vo veci sp. zn. 3T/48/2012. Momentálne prebieha ďalšie trestné konanie pre obdobný skutok z 13.02.2016 pod sp. zn. 2T/65/2016 a podanie obžaloby po skončení vyšetrovania nasvedčuje, že aj tento skutok sa stal a žalovaný bude za neho odsúdený. Zo strany žalovaného teda nejde o jednorazové, skratové konanie ale o dlhodobjší, trvalejší stav, celkovo bol žalovaný sedemkrát súdne trestaný, bol odsúdený aj za priestupky a preto sú splnené podmienky na jeho vylúčenie z užívania bytu podľa § 705a. V závere svojho rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že aj napriek súdnemu rozhodnutiu strany sporu sa stále môžu mimosúdne dohodnúť inak. Totiž v trestnom konaní žalovaný vypovedal pred sudcom 05.09.2016, že sa chce odsťahovať zo spoločnej domácnosti a chce si nájsť bývanie v sociálnom zariadení v A. alebo inde. Podľa jeho výsluchu má čiastočný invalidný dôchodok vo výške 180,- eur a podľa súdu teda má prostriedky, aby si hradil takéto bývanie. Strany sa môžu kedykoľvek dohodnúť na spôsobe a rozsahu užívania bytu, ktorý je v ich spoločnom bezpodielovom spoluvlastníctve, resp. ak sa nedohodnú a pominú dôvody vydania tohto rozhodnutia, môže žalovaný podať žalobu o zrušenie tohto rozsudku, resp. žalobu ktorá by mu umožnila užívať uvedený byt.

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný. Ako odvolacie dôvody uviedol ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f/, g/, h/ CSP. Potvrdil, že je síce pravdou, že medzi ním a žalobkyňou vznikali slovné potýčky, pri ktorých použil aj neslušné slová, avšak nikdy nedošlo k fyzickému napadnutiu, ako to tvrdí žalobkyňa. Žalobkyňa nedisponuje žiadnym lekárskej potvrdením, z ktorého by bolo zrejmé, že bola na lekárskej ošetrovaní, v dôsledku fyzického ublíženia jej žalovaným. Existencia násillia zo strany žalovaného voči žalobkyňi nebola v priebehu konania na súde prvej inštancie žiadnym spôsobom preukázaná. Vo vzťahu k existencii násillia, ako predpokladu pre vylúčenie osoby z užívacieho práva k bytu, súd prvej inštancie nevykonal žiadne ďalšie dokazovanie, ktorým by skúmal ani mieru zavinenia tej ktorej strany. Žalovaný má za to, že medzi stranami tohto konania nejde o násillie, ale ide práve o manželský konflikt, pretože na nevhodnej atmosfére spoluzitia sa podieľajú obaja manželia, teda strany. Práve žalobkyňa bola tou osobou, ktorá žalovaného k hádkam provokovala a tieto vyvolávala, aby dosiahla vylúčenie osoby žalovaného z užívacieho práva k bytu, a to podľa názoru žalovaného z dôvodu ovplyvňovania členmi nábožensky orientovanej komunity. Ďalším dôvodom, na ktorý žalovaný poukazoval počas konania na súde prvej inštancie je, že žalobkyňa má mimomanželskú známosť s iným mužom. Pokiaľ v dávnej minulosti k nejakému slovnému útoku zo strany žalovaného voči žalobkyňi došlo, vždy tomu predchádzal nejaký konflikt so žalobkyňou a aj teraz je zrejmé, že si strany robia napriek vzájomne. Podľa žalovaného je nevyhnutné mať na zreteli to, že vylúčenie vlastníka z užívacieho práva k nehnuteľnosti je výrazným zásahom do práva na bývanie, ale najmä do vlastníckeho práva a nemôže slúžiť ako obrana, či predchádzanie vzájomným konfliktom. Vylúčenia z užívacieho práva k nehnuteľnosti sa teda nemôže dovoliavať ten, kto sa sám na neznesiteľnosti spolunažívania podieľa. Podľa žalovaného súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania v tom smere, že vzhľadom na konflikty medzi stranami je situácia v rodine napätá, vzťahy medzi stranami sú síce narušené, avšak nemožno v danom prípade dospieť k jednoznačnému záveru, že by tieto konflikty prerástli do psychického, fyzického, resp. inej formy násillia zo strany žalovaného voči žalobkyňi. Pokiaľ ide o spáchanie skutku dňa 13.02.2016, ktorým žalobkyňa odôvodňuje opodstatnenosť svojej žaloby, podľa žalovaného len na takomto základe nemožno vyvodiť záver o takej podobe fyzického násillia, ktoré by nadobudlo takú značnú intenzitu, že by sa ďalšie spoluzitie v predmetnom byte stalo neznesiteľným. Podľa žalovaného neznesiteľnosť spoluzitia v dôsledku fyzického alebo psychického násillia musí mať značnú intenzitu, teda musí byť spôsobilé natoľko znížiť kvalitu spoluzitia v spoločnej nehnuteľnosti, že toto spoluzitie bude možné objektívne považovať za neznesiteľné. To neplatí vo vzťahu medzi stranami sporu, ktorí naďalej zdieľajú predmetný byt, dokonca spia spoločne v manželskej posteli. Žalobkyňa približne trikrát do týždňa ponúkne žalovanému obed, či uvarí mu kávu, čím podľa názoru žalovaného prejavila vôľu, aby predmetný byt užíval. Inak si náklady na stravu hradí zo svojho invalidného dôchodku. Žalovaný aj naďalej prispieva na úhradu výdavkov spojených s užívaním bytu sumou 50 eur mesačne, taktiež sa snaží v rámci svojich možností a schopností pomáhať ich synovi. A preto je možné toto spoluzitie objektívne považovať za znesiteľné. Žalovaný je toho názoru, že v danom

prípade neboli splnené podmienky pre vylúčenie žalovaného z užívania predmetného bytu a žaloba je podaná len za účelom získania spoločného bytu do výlučného užívania žalobkyňou. Žalovaný so žalobkyňou je bezpodielovým spoluvlastníkom bytu, z ktorého ho súd prvej inštancie vylúčil z užívania a nakoľko v prípade vylúčenia vlastníka z užívania predmetu jeho vlastníctva ide o pomerne veľký zásah do práv spoluvlastníka, súd prvej inštancie neskúmal, či by takýto zásah do ústavných práv žalovaného ako spoluvlastníka bol vzhľadom na stav v čase vyhlásenia rozsudku primeraný. Žalovaný bol výlučným vlastníkom rodinného domu v obci Z., ale ten v dôsledku nepriaznivej finančnej situácie v rodine predal, pričom časť dohodnutej kúpnej ceny vo výške 15.000 Eur bola zaplatená vkladom v hotovosti na účet žalobkyne. Výlučne žalobkyňa hospodárila s týmito prostriedkami, bol zaplatený dlh vo výške 3.000 Eur a taktiež boli zakúpené dva televízory a gauč. Žalovaný nemá inú vedomosť, ako žalobkyňa ďalej nakladala s týmito finančnými prostriedkami. Vzhľadom na tieto skutočnosti nie je v možnostiach ani schopnostiach žalovaného, aby si zabezpečil iné bývanie, pretože jeho jediným príjmom je len invalidný dôchodok vo výške 184,10 Eur mesačne. Podľa názoru žalovaného v danom prípade neboli a nie sú v čase podania žaloby a v čase rozhodovania o žalobe splnené predpoklady na vylúčenie žalovaného z užívania bytu, pretože skutok nebezpečné vyhrážanie sa stal vo februári 2016 a po návrate z protialkoholického liečenia v mesiaci august 2016 nedochádza medzi stranami ku konfliktom, výsledkom ktorých by malo byť obmedzenie výkonu vlastníckych práv žalovaného k bytu, z ktorého bol súdom prvej inštancie vylúčený ako spoluvlastník a už vôbec nie na jeho vypratanie bez bytovej náhrady, lebo byt patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré nebolo doposiaľ zrušené a ani nemá vedomosť o tom, aby takáto žaloba zo strany žalobkyne bola podaná a sám žalovaný takúto žalobu nepodal. Navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že žalobu zamietne. Uplatnil trovy odvolacieho konania.

5. Žalobkyňa sa ku odvolaniu nevyjadrila.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 22.03.2017 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. Žalovaný namieta, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 písm. f/ CSP), že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g/ CSP), a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

8. Rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ, pričom táto nesprávnosť môže byť spôsobená troma príčinami, a to nevykonaním relevantných navrhnutých dôkazov, nesprávnym skutkovým zistením z vykonaných dôkazov alebo nedostatočnosťou doteraz zisteného stavu z dôvodu prípustnosti jeho ďalšieho dotvárania novotami. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

9. Odvolací súd má naproti názoru otca za to, že v predmetnej veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza.

10. Odvolacie námietky žalovaného sú iba zhrnutím, resp. modifikáciou jeho procesnej obrany, ktorú produkoval pred súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí (body 11. - 14.) zaujal

jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán prednesených v priebehu konania, a jeho rozhodnutie zodpovedá pravidlám formálnej logiky. V tejto súvislosti i odvolací súd poukazuje na skutok zo dňa 13.02.2016 vo veci 2T/65/2016, kde bola súdu doručená obžaloba Okresnej prokuratúry Humenné, i na skutočnosť, že ochranné liečenie protialkoholické ústavnou formou vykonal už aj predtým v roku 1995 i 18.03.2014.

11. Žalovaný vo svojom odvolaní naproti tomu neuviedol žiaden nový relevantný argument, ktorý by mal súvis s prejednávanou vecou, a ktorý by bol spôsobilý priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

12. Odvolací súd tak potom napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s osvojením si odôvodnenia ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

13. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 a § 257 CSP. Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Účelom uvedeného ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútneho práva. Jeho aplikácia je možná za splnenia zákonných podmienok. Do úvahy prichádza z dôvodu sociálnych aspektov, kedy sa zohľadňujú osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán v konaní a prípadne iné okolnosti. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP) a aplikácia § 257 CSP prichádza do úvahy vtedy, ak sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov, ale súd dôjde k názoru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Rozhodnutie o trovách konania podľa § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom. Vid' rozhodnutia ÚS SR č. k. II. ÚS 563/2011-18 a NS SR sp. zn. 2MCdo/17/2009. A práve skutočnosť, že žalovanému bol rozhodnutím príslušného orgánu priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, je dôvodom hodným osobitného zreteľa na nepriznanie trov odvolacieho konania inak úspešnej žalobkyni, ktorá si navyše trovy konania neuplatnila ani v základom konaní pred súdom prvej inštancie.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.